

Οι Αρχές του Μαυροβουνίου διώκουν την Ορθόδοξη Εκκλησία κατά το Ουκρανικό σενάριο

*Άρθρο του αντιπροέδρου του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας Αρχιεπισκόπου Βλαντικαυκάζ και Αλανίας Λεωνίδου, που δημοσιεύθηκε στο ειδησεογραφικό πρακτορείο **REGNUM**.*

Στις 18 Μαΐου 2020 ο Πρόεδρος του Μαυροβουνίου Μίλο Τζουκάνοβιτς δήλωσε ότι εναντίον της ιδρύσεως αυτοκεφάλου Εκκλησίας του Μαυροβουνίου τάσσονται εκείνοι, οι οποίοι ταυτοχρόνως τάσσονται κατά του «ανεξάρτητου και κυρίαρχου κράτους του Μαυροβουνίου». «Επαναφέραμε το κράτος. Ήρθε η ώρα να επαναφέρουμε και την Εκκλησία. Προτείναμε μια λύση, η οποία θα προέβλεπε την ύπαρξη μιας Ορθοδόξου Εκκλησίας για όλους τους πιστούς. Εάν η Ορθόδοξη Εκκλησία της Σερβίας δεν αποδέχεται αυτήν την απόφαση, θα είναι Εκκλησία των κατά την εθνότητα Σέρβων στο Μαυροβούνιο. Όμως τότε θα δημιουργήσουμε την Εκκλησία των κατά την εθνότητα Μαυροβουνίων. Θα προσπαθήσουμε να αποκτήσει η Εκκλησία αυτή το αυτοκέφαλο και την αναγνώρισή της», όπως ανέφερε.

Είναι απαραίτητο να σημειώσουμε ότι ο κύριος Τζουκάνοβιτς δεν συνειδητοποιεί ότι η κρατική εξουσία δεν έχει δικαίωμα αυτοτελώς να ιδρύει μια αυτοκέφαλη Εκκλησία. Οι παράγοντες, οι οποίοι δικαιολογούν τη διαμόρφωση ενός νέου αυτοκεφάλου, μπορούν να είναι η πολιτική αυτοτέλεια του εδάφους, στο οποίο σχεδιάζεται η δημιουργία της αυτοκεφάλου Εκκλησίας, ο γεωγραφικός του διαχωρισμός, η εθνική διαφοροποίηση της περιοχής από το κυρίως έδαφος της κυρίαρχης Εκκλησίας, όμως οι παράγοντες αυτοί από μόνοι τους δεν επαρκούν για την απόκτηση αυτοκεφάλου. Απολύτως απαραίτητη συνθήκη για την ίδρυση αυτοκεφάλου είναι να προσανατολίζεται προς αυτό ο λαός της Εκκλησίας, ο κλήρος και η ιεραρχία της αντίστοιχης εκκλησιαστικής περιοχής, μάλιστα της σεβαστής πλειονότητας σε όλα αυτά τα επίπεδα. Η απόφαση της απονομής αυτοκεφάλου λαμβάνεται από τις ανώτατες Αρχές της κυρίαρχου Εκκλησίας (στην περίπτωση του Μαυροβουνίου της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Σερβίας).

Γύρω από το ζήτημα του δικαιώματος του αυτοκεφάλου εγείρονταν και εγείρονται έριδες, οι οποίες συχνά συνεπάγονται ανωμαλίες, ακόμη και διχασμούς, έως και την διακοπή της κανονικής κοινωνίας. Με εξαίρεση τις αποφάσεις Οικουμενικής Συνόδου (η οποία έχει να συνέλθει εδώ και 1200 και πλέον χρόνια) μόνον η θέληση της κυρίαρχου Εκκλησίας μπορεί να είναι νόμιμος παράγοντας για τη θεμελίωση νέου αυτοκεφάλου. Έχει συμβεί να ανακηρυχθεί αυτοκέφαλο από όργανο κρατικής εξουσίας ή την επιχώρια ιεραρχία, η οποία αυθαιρέτως έπαυσε να πειθαρχεί στην συνοδική ιεραρχία μιας Αυτοκεφάλου Εκκλησίας και τον Πρωθιεράρχη της. Το παράνομο παρόμοιων ενεργειών από κανονικής απόψεως είναι προφανές, αν και στις περιπτώσεις, όπου η εξέλιξη αυτή είχε προκληθεί από τις ώριμες ανάγκες της εκκλησιαστικής ζωής, οι διχασμοί, οι οποίοι είχαν δημιουργηθεί λόγω της αυθαιρέτου πράξεως αποσχίσεως, καθίστατο δυνατό να θεραπευθούν μέσω μεταγενέστερης νόμιμης απονομής αυτοκεφάλου από την Μητέρα Εκκλησία.

Σήμερα οι Αρχές του Μαυροβουνίου επιχειρούν να εισάγουν διακρίσεις εις βάρος των δικαιωμάτων της πλέον πολυαριθμού ομάδας πιστών της χώρας τους, δηλαδή των πιστών τέκνων της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Σερβίας. Οι βουλευτές της χώρας υιοθέτησαν το νομοσχέδιο «Περί της ελευθερίας της συνειδήσεως και των θρησκευτικών οργανώσεων», σύμφωνα με το οποίο η ακίνητη περιουσία και η γη των θρησκευτικών κοινοτήτων επανέρχονται στην ιδιοκτησία του κράτους εάν δεν ανήκαν στις κοινότητες αυτές προ της 1^{ης} Δεκεμβρίου 1918. Αυτό σημαίνει ότι η συντριπτική

πλειονότητα των θρησκευτικών κτιρίων, που ανήκουν στην Εκκλησία της Σερβίας στο Μαυροβούνιο, πρέπει να παραχωρηθεί στο κράτος. Σκοπός του νόμου αυτού είναι να αποδυναμώσει την Ορθόδοξη Εκκλησία της Σερβίας στο έδαφος του Μαυροβουνίου και να υποστηρίξει την σχισματική οντότητα «Ορθόδοξη Εκκλησία του Μαυροβουνίου». Έως και την σήμερα η εν λόγω θρησκευτική κοινότητα είναι άκρως ολιγάριθμη, αλλά συνάμα παρουσιάζεται ως η μόνη «εκκλησία» του λαού του Μαυροβουνίου.

Οι εν ενεργεία Αρχές του Μαυροβουνίου δεν αποκρύπτουν το γεγονός ότι είναι δυναμικοί υποστηρικτές της ευρωπαϊκής ενοποίησης και της απομακρύνσεως από τη Σερβία, γι' αυτό και επιδιώκουν να δυσφημίσουν την κοινή ιστορική πνευματική και πολιτιστική κληρονομιά του σερβικού λαού και του λαού του Μαυροβουνίου. Αυτός ακριβώς είναι ο λόγος που επιδιώκουν τη μέγιστη δυνατή αποδυνάμωση της επιρροής της Εκκλησίας της Σερβίας στο έδαφος του Μαυροβουνίου και στη συνέχεια, πιθανόν, να εξασφαλίσουν την αναγνώριση της ιδικής αυτών εκκλησιαστικής οντότητας «που έχουν στο τσεπάκι» από το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως. Διεξάγεται εκστρατεία δυσφημίσσεως της Ιεράς Μητροπόλεως Μαυροβουνίου και Παραθαλασσίας της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Σερβίας, οι πιστοί της οποίας κατηγορούνται για «σερβικό σοβινισμό» και αντίσταση στην ανεξαρτησία του κράτους του Μαυροβουνίου.

Όλα αυτά θυμίζουν πολύ το σενάριο, σύμφωνα με το οποίο ο πρώην Πρόεδρος της Ουκρανίας Ποροσένκο και οι συν αυτό υποστήριξαν και νομιμοποίησαν τους Ουκρανούς σχισματικούς. Με εξωτερική πολιτική υποστήριξη η απελθούσα ηγεσία της Ουκρανίας κατόρθωσε να προσεταιρισθεί το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, το οποίο αναγνώρισε τη συνένωση των σχισματικών οντοτήτων ως «Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας» (ΟΕΟ), προκαλώντας τοιούτοτρόπως σύγχυση στην παγκόσμια Ορθοδοξία. Στην ίδια δε την Ουκρανία εξαπολύθηκαν πραγματικοί διωγμοί των πιστών της κανονικής Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας μέσω των επιθετικώς διακειμένων εθνικιστών, οπαδών, ακόμη και «κληρικών» της «ΟΕΟ» υπό την αδιαφορία και ανοχή των τοπικών Αρχών. Ήταν τότε που εξαπολύθηκε και εκστρατεία δυσφήμισης σε βάρος της Εκκλησίας μας. Ο πιστός λαός της Ουκρανίας, παρ' όλες τις πιέσεις, τις απειλές και την άμεση βία, παρέμεινε αφοσιωμένος στην κανονική Ορθοδοξία. Την ίδια αφοσίωση παρατηρούμε και στο Μαυροβούνιο.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας παρέχει αμέριστη συμπαράσταση στην αδελφή της Εκκλησία της Σερβίας. Στο Πατριαρχικό και Συνοδικό Μήνυμα, το οποίο ενεκρίθη τον Δεκέμβριο του 2019, απευθύνεται η έκκληση προς τις Αρχές του Μαυροβουνίου «να συνέλθουν και αντί των μυθικών “μεγαλοσέρβων σοβινιστών” να δουν στους ορθοδόξους πιστούς τους παππούδες, τους πατέρες και τις μητέρες, τα αδέρφια και τα παιδιά τους. Είναι αδύνατο και αδιανόητο να κηρύσσεται αγωγός ξένης και εχθρικής επιρροής η κανονική Εκκλησία, η οποία συνενώνει την πλειονότητα των πολιτών της χώρας τους».

Τον Φεβρουάριο του τρέχοντος έτους στο πλαίσιο της συναντήσεως των Προκαθημένων και αντιπροσωπειών των Εκκλησιών Ιεροσολύμων, Ρωσίας, Σερβίας, Ρουμανίας, Πολωνίας, Τσεχίας και Σλοβακίας, επίσης ηγέρθη το ζήτημα της θέσεως των ορθοδόξων πιστών στο Μαυροβούνιο. Στο ανακοινωθέν τους οι μετέχοντες της συναντήσεως επεσήμαναν ότι οι Αρχές του Μαυροβουνίου πρέπει «να σεβαστούν και να υποστηρίξουν το θεμελιώδες δικαίωμα της ιδιοκτησίας περιουσίας, συμπεριλαμβανομένης της ιδιοκτησίας της Εκκλησίας».

Στις 12 Μαΐου κατόπιν λιτανευτικής πομπής κατά την εορτή του Αγίου Βασιλείου του Οστρόγκ ο Επίσκοπος Μπουντιμιλιάν και Νίκσιτς Ιωαννίκιος και επτά Ιερείς του Καθεδρικού Ναού της πόλεως Νίκσιτς συνελήφθησαν από την αστυνομία του Μαυροβουνίου.

Χιλιάδες πιστοί από κάθε γωνιά του Μαυροβουνίου εξήλθαν σε κινητοποιήσεις διαμαρτυρίας κατά της συμπεριφοράς των Αρχών, στην οποία αποτυπώθηκε η εχθρική αντιμετώπιση έναντι της

Σερβικής Ορθοδοξίας. Στις 14 Μαΐου ο Πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας στη συνέντευξή του προς το πρακτορείο ειδήσεων Novosti διατύπωσε την ανησυχία του για την τύχη των κληρικών και κάλεσε σε άμεση αποφυλάκισή τους. Τη νύχτα της 16^{ης} Μαΐου οι συλληφθέντες αφέθηκαν ελεύθεροι.

Σήμερα είναι απολύτως προφανές ότι στην παρέμβαση στα της Εκκλησίας των κοσμικών Αρχών, που επιδιώκουν τα ιδικά αυτών πολιτικά συμφέροντα, ελλοχεύει κίνδυνος απρόβλεπτων επιπτώσεων, διότι οδηγεί σε διχόνοια και δημιουργεί διχασμούς στην κοινωνία για ένα τόσο ευαίσθητο θέμα όπως το θρησκευτικό. Πρέπει να έχουμε σαφή συνείδηση ότι οι δυτικοί ειδήμονες των πολιτικών μεθόδων χειραγώγησης και κάποιοι εν ενεργεία πολιτικοί ασχολούνται σοβαρά με το θέμα της θρησκείας, καθιστώντας αυτό εργαλείο των στόχων τους στην Ανατολική Ευρώπη και τα Βαλκάνια.

Κατά το ήμισυ του 20^{ου} αι. με τη συνδρομή της Ορθόδοξου Εκκλησίας της Ρωσίας ξεπεράσθηκε το πολυετές εκκλησιαστικό σχίσμα μεταξύ Ελλήνων και Βουλγάρων. Είμαι πεπεισμένος ότι και τα σημερινά σχίσματα, που προκλήθηκαν από κοντόφθαλμους κρατικούς παράγοντες και ηθικά μολυσμένους ιεράρχες και ψευδοϊεράρχες, με τη βοήθεια του Θεού αργά ή γρήγορα θα εξαλειφθούν. Σήμερα όλοι εμείς θα πρέπει να έχουμε σαφή επίγνωση του ορίου μεταξύ της αλήθειας και του ψεύδους, να προσευχόμαστε για τους αδελφούς και τις αδελφές μας, οι οποίοι υποφέρουν από την ωμότατη παρέμβαση των κοσμικών Αρχών και να μένουμε αφοσιωμένοι στο πνεύμα των εκκλησιαστικών κανόνων και την μακραίωνη θρησκευτική ιστορική παράδοσή μας.

ο Αρχιεπίσκοπος Βλαντικαυκάζ και Αλανίας Λεωνίδα

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/45545/>